

Załącznik 4.

Wrocław 25.09.2023 r.

PROGRAM ĆWICZEŃ Z ANATOMII PRAWIDŁOWEJstudentów : **I roku Wydziału Lekarskiego**w roku akademickim: **2023 / 2024**na : **semestr I /zimowy /**-----
Semestr I /zimowy /**CZEŚĆ PIERWSZA**
/ osteologia z syndesmologią /**Ćwiczenie 1.****02. X. 23 pn.****03. X. 23 wt.**

Podział na grupy ćwiczeniowe. Regulamin ćwiczeń. Anatomia jako przedmiot. Podstawy terminologii - mianownictwo anatomiczne. Terminologia anatomiczna jako wstęp do terminologii klinicznej. Płaszczyzny, osie ciała. Części i okolice ciała. Kości - struktura makroskopowa, rodzaje kości. Podział na grupy ćwiczeniowe. Regulamin ćwiczeń.

Ćwiczenie 2.**05. X. 23 cz.****06. X. 23 pt.**

Szkielet osiowy budowa. Kręgosłup. Budowa kręgu. Cechy kręgów z poszczególnych odcinków kręgosłupa. Budowa kręgu szyjnego I i II. Wyrostki kolczyste jako punkty orientacyjne w badaniu pacjenta. Kość krzyżowa. Żebra. Mostek.

Ćwiczenie 3.**09. X. 23 pn.****10. X. 23 wt.**

Szkielet kończyny górnej. Kości obręczy kończyny górnej. Kości kończyny górnej wolnej. Kości ręki. Rentgenogram szkieletu ręki dla oceny wieku kostnego pacjenta.

Ćwiczenie 4.**12. X. 23 cz.****13. X. 23 pt.**

Szkielet kończyny dolnej. Obręcz kończyny dolnej - kość miedniczna. Miednica kostna, różnice płciowe budowy - znaczenie kliniczne. Kość: biodrowa, łonowa, kulszowa. Kości kończyny dolnej wolnej: udowa, rzepka, piszczelowa, strzałkowa. Kości: skokowa, piętowa. Pozostałe kości stopy ogólnie.

Ćwiczenie 5.**16. X. 23 pn.****17. X. 23 wt.**

Połączenia kości - rodzaje połączeń kości. Budowa stawu. Podział stawów i rodzaje ruchów w stawach. Obraz stawu w badaniu artroskopowym.

Ćwiczenie 6.**19. X. 23 cz.****20. X. 23 pt.**

Połączenia szkieletu osiowego w zakresie kręgosłupa, klatki piersiowej, połączenia kręgowo-czaszkowe. Przepuklina jądra miazdżystego.

Ćwiczenie 7.**23. X. 23 pn.****24. X. 23 wt.**

Połączenia w zakresie kończyny górnej. Udział tkanki chrzęstnej w budowie stawu. Stawy: mostkowo-obojczykowy, barkowo-obojczykowy, ramienny, łokciowy, promieniowo-łokciowy dalszy, promieniowo-nadgarstkowy. Stawy ręki. Kanał nadgarstka. Zmiany struktury chrząstki stawowej związane z wiekiem.

Ćwiczenie 8.**26. X. 23 cz.****27. X. 23 pt.**

Połączenia w zakresie kończyny dolnej. Staw krzyżowo-biodrowy, spójnienie łonowe, więzozrosty miednicy. Stawy kończyny dolnej wolnej: biodrowy, kolanowy, skokowo-goleniowy. Miednica - wymiary zewnętrzne i wewnętrzne. Kanał rodny kostny. Stawy stopy: poprzeczny stępu, stępowo-śródstopne. Pozostałe stawy i połączenia stopy. Szpotawe i koślawe ustawienie stawu biodrowego.

30. X. 23 pn. /dzień wolny/**31. X. 23 wt. /dzień wolny/****01.XI.23 śr. /dzień wolny/****Ćwiczenie 9.****02. XI. 23 cz.****03. XI. 23 pt.**

Klasyfikacja kości czaszki. Kości mózgowcowej. Kości mózgowcowej – ogólnie (szczegółowo na wykładzie - czołowa, klinowa, potyliczna, ciemieniowa). Kość skroniowa - szczegółowo. Kość skroniowa jako przykład mikroskopowego zróżnicowania tkanki kostnej. Kanały kości skroniowej. Wyczuwalne punkty kostne sklepienia czaszki - zastosowanie w badaniu klinicznym pacjenta.

Ćwiczenie 10 .**06. XI. 23 pn.****07. XI. 23 wt.**

Kości twarzoczaszki parzyste. Połączenia kości czaszki: staw skroniowo-żuchwowy, więzozrosty, chrząstkozrosty. Obraz kości mózgowcowej w badaniu rentgenowskim.

Ćwiczenie 11.**09. XI. 23 cz.****10. XI. 23 pt.**

Kości twarzoczaszki nieparzyste. Oczodół, kostna jama nosowa, podniebienie twarde. Nerwy czaszkowe I – XII. Obraz kości twarzoczaszki w badaniu rentgenowskim.

Ćwiczenie 12 .**13. XI. 23 pn.****14. XI. 23 wt.**

Doły zewnętrzne i wewnętrzne. Podstawa czaszki. Przykłady modelowania kości przez przyczepy mięśniowe. Ciemiączka czaszki - znaczenie kliniczne.

Ćwiczenie 13 .**16. XI. 23 cz.****17. XI. 23 pt.**

Doły wewnętrzne (cd.) Sklepienie czaszki. Modelowanie kości przez struktury nerwowe i naczyniowe. Budowa warstwowa sklepienia czaszki.

1-szy termin**I Kolokwium praktyczne – szpilki.****I Sprawdzian: część teoretyczna.****Zakres ćwiczeń z części pierwszej / osteologia z syndesmologią /.****Ćwiczenie 14.****20. XI. 23 pn.****21. XI. 23 wt.**

Powtórzenie materiału.

1-szy termin cd.**I Kolokwium praktyczne – szpilki.****I Sprawdzian: część teoretyczna.****Zakres ćwiczeń z części pierwszej / osteologia z syndesmologią /.**

.....
.....

CZĘŚĆ DRUGA

/ Ćwiczenia Prosektoryjne I /

Ćwiczenie 1.

23. XI. 23 cz.

24. XI. 23 pt.

Budowa makroskopowa i typy mięśni szkieletowych. Różnicowanie makroskopowe tętnic, żył i nerwów na materiale prosektoryjnym. Rozmieszczenie krwi w tętnicach i żyłach a mechanizm zapaści krążeniowej. Zasady etyczne i praktyczne zachowania w Prosektorium i kontaktu z Preparatami i Zwłokami. Omówienie reguł Programu Świadomej Donacji.

I Sprawdzian 2-gi termin.

Ćwiczenie 2.

27. XI. 23 pn.

28. XI. 23 wt.

Części miękkie twarzy (mięśnie mimiczne, tętnica i żyła twarzowa, nerw twarzowy, I i II gałąź nerwu trójdzielnego). Zwoje: rzęskowy i skrzydłowo-podniebienny. Porażenie nerwu twarzowego - objawy kliniczne.

I Sprawdzian 2-gi termin.

Ćwiczenie 3.

30. XI. 23 cz.

01. XII. 23 pt.

Mięśnie żuchwy. Tętnica szczękowa. Mięśnie powierzchowne szyi. Trójkąty szyi. III gałąź nerwu trójdzielnego. Kręcz szyi - mechanizm powstawania.

Ćwiczenie 4.

04. XII. 23 pn.

05. XII. 23 wt.

Układ limfatyczny - naczynia limfatyczne, narządy pierwotne i wtórne. Migdałki, grasicca, węzły chłonne głowy i szyi. Pierścień chłonny Waldeyera - położenie, znaczenie kliniczne.

Ćwiczenie 5.

07. XII. 23 cz.

08. XII. 23 pt.

Przedśionek jamy ustnej, jama ustna właściwa. Język budowa, mięśnie, unerwienie i unaczynienie. Nerw podjęzykowy /XII/. Podniebienie miękkie. Warunki anatomiczne sprzyjające zapadaniu języka - sposób na przywrócenie drożności górnych dróg oddechowych.

Ślinianki - przyuszna, podjęzykowa, podżuchwowa (budowa, położenie, unerwienie). Zęby. Gardziel. Kliniczna i anatomiczna numeracja zębów.

Ćwiczenie 6.**11. XII. 23 pn.****12. XII. 23 wt.**

Gardło - części, mięśnie. Nerw językowo-gardłowy / N. IX /. Nos zewnętrzny, jama nosowa, zatoki przynosowe. Tamponada jamy nosowej - warunki anatomiczne. Część szyjna pnia współczulnego: zwoje, gałęzie, nerwy naczyniowe i narządowe.

Ćwiczenie 7.**14. XII. 23 cz.****15. XII. 23 pt.**

Mięśnie głębokie szyi. Nerw dodatkowy /XI/. Splot szyjny (pętla szyjna, nerw przeponowy, punkt nerwowy szyi). Pęczek naczyniowo-nerwowy szyi (tętnice szyjne, żyła szyjna wewnętrzna, nerw błędny - odcinek czaszkowy i szyjny). Odruch z zatoki tętnicy szyjnej - warunki anatomiczne, znaczenie kliniczne.

Ćwiczenie 8.**18. XI. 23 pn.****19. XII. 23 wt.**

Krtąń. Unerwienie krtani. Gruczoł tarczowy i przytarczyczne. Intubacja i dostęp operacyjny do dróg oddechowych (laryngotomia, konikotomia, tracheotomia) - warunki anatomiczne.

Ćwiczenie 9.**21. XII. 23 cz.****22. XII. 23 pt.**

Mięśnie klatki piersiowej. Dół pachowy. Żyła ramiennie-głowowa. Węzły chłonne pachowe, grupy, drenaż chłonki, znaczenie kliniczne.

Mięśnie kończyny górnej - podział, przyczepy, czynność, unerwienie. Mięśnie: obręczy /barku/ i ramienia.

Splot ramienny. Odmiany anatomiczne splotu ramiennego (znaczenie kliniczne).

.....
FERIE ZIMOWE 23 XII 2023 r. /sobota/ - 07 I 2024 r. /niedziela/
 .....

Ćwiczenie 10.**08. I. 24 pn.****09. I. 24 wt.**

Mięśnie kończyny górnej - przedramienia i ręki. Nerwy kończyny górnej. Dół łokciowy. Objawy porażenia nerwów : promieniowego, łokciowego, pośrodkowego.

Ćwiczenie 11.**11. I. 24 cz.****12. I. 24 pt.**

Naczynia tętnicze i żyłne kończyny górnej. Tętnice: podobojczykowa, pachowa, ramienna, promieniowa i łokciowa /sieć stawowa łokcia, łuki tętnicze ręki/. Żyły: głębokie i powierzchowne. Węzły chłonne pachowe, obszar spływu chłonki. Żyły kończyny górnej preferowane do iniekcji dożylnych. Badanie tętna na kończynie górnej.

Ćwiczenie 12.

15. I. 24 pn.

16. I. 24 wt.

Powtórzenie materiału.

II Sprawdzian 1-szy termin /część praktyczna i teoretyczna/. Zakres ćwiczeń: 1-12 części drugiej /
ćw. prosektoryjne /.

Ćwiczenie 13.

18. I. 24 cz.

19. I. 24 pt.

Mięśnie powierzchowne grzbietu. Mięśnie okolicy pośladkowej. Gałęzie grzbietowe nerwów rdzeniowych.

II Sprawdzian 1-szy termin /część praktyczna i teoretyczna/. Zakres ćwiczeń: 1-12 części drugiej /
ćw. prosektoryjne /.

Ćwiczenie 14.

22. I. 24 pn.

23. I. 24 wt.

Anatomiczne warunki wykonywania iniekcji domięśniowej w okolicy pośladkowej

II Sprawdzian 2-gi termin /część praktyczna i część teoretyczna/.

Ćwiczenie 15.

25. I. 24 cz.

26. I. 24 pt.

Praktyczne wykorzystanie wirtualnych stołów anatomicznych.

II Sprawdzian 2-gi termin /część praktyczna i część teoretyczna /.

Ćwiczenie 16.

29. I. 23 pn.

30. I. 23 wt.

Zajęcia w Muzeum Anatomicznym.

III termin - całościowy /część praktyczna i część teoretyczna /.

=====

ZIMOWA SESJA EGZAMINACYJNA 02 II - 18 II 2024 r.

PRZERWA MIĘDZYSEMESTRALNA 19 II - 25 II 2024 r.

=====